

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 671

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 17 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 573 din 31 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.....	2–7
Decizia nr. 581 din 31 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.034 alin. (1) teza finală și alin. (2) lit. e), ale art. 1.035 alin. (2) și ale art. 1.043 din Codul de procedură civilă	7–9
Decizia nr. 700 din 19 decembrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	10–12
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
4.482. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 573

din 31 octombrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionuța Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, excepție ridicată de Societatea Tel Drum — S.A. din Alexandria, prin administrator special, în Dosarul nr. 116/87/2018/a2 al Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.120D/2019.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 21 iunie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 116/87/2018/a2, **Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență**, excepție ridicată de Societatea Tel Drum — S.A. din Alexandria, prin administrator special, într-o cauză având ca obiect soluținarea cererii de apel formulate în contextul unui litigiu întemeiat pe dispozițiile Legii nr. 85/2014.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014, prin care se dă posibilitatea denunțării unilaterale a contractului de leasing financiar, creează un avantaj pentru finanțatorul acestui tip de contract, în detrimentul debitorului și al celorlalți creditori înscriși la masa credală. Astfel, se arată că, potrivit Codului civil, contractele se modifică sau încetează numai prin acordul părților ori din cauze autorizate de lege, iar prin Legea nr. 85/2014 legiuitorul impune, în cazul societăților aflate în insolvență, anumite obligații, cum ar fi: maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor; acordarea unei șanse debitorilor pentru redresarea eficientă și efectivă a afacerii, fie prin intermediul procedurilor de prevenire a insolvenței, fie prin procedura de reorganizare judiciară; administrarea procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență de către practicienii în insolvență și desfășurarea acestora sub controlul instanței de judecată. Or, prin prevederile

criticate se atribuie discreționar finanțatorului contractului de leasing puterea de a denunța un contract fără a ține cont de principiile prevăzute de dispozițiile art. 4 din Legea nr. 85/2014, încălcându-se astfel dreptul la proprietate privată, atât al debitoarei, cât și al creditorilor înscriși la masa credală a acesteia, și dreptul la exercitarea în condițiile legii a libertății economice (redresare și reorganizare în contextul Legii nr. 85/2014). Efectul aplicării prevederilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 în ceea ce privește denunțarea unilaterală a contractelor de leasing financiar de către finanțator în cazul în care bunurile au fost achitate la zi la data deschiderii procedurii de insolvență, respectiv în proporție de 80% din valoarea de achiziție a acestora, astfel cum este cazul în speță, lezează dreptul de proprietate al cocontractantului și al creditorilor beneficiari ai planului de reorganizare, aspect care este în contradicție cu principiile procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. În concluzie, textul criticat nu respectă cerințele privind calitatea legii, fiind deficitar din perspectiva corelării cu prevederile cuprinse în celelalte norme ce reglementează procedura insolvenței și care circumscriu principiile acestei proceduri, ceea ce este de natură să genereze confuzii, incertitudine și dificultăți în ceea ce privește interpretarea și aplicarea acestora, astfel că viciile de redactare determină și încălcarea dreptului de proprietate privată și a libertății economice.

6. **Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, notele scrise depuse, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, care au următorul cuprins: „(12) Prin excepție de la prevederile alin. (1) teza I, în cazul contractului de leasing financiar, dacă finanțatorul nu își exprimă, în termen de 3 luni de la data deschiderii procedurii, acordul expres pentru menținerea contractului, acesta se consideră denunțat la data expirării acestui termen. În cazul care, în același termen, finanțatorul transmite administratorului judiciar o notificare prin

care i se cere să denunțe contractul, acesta se consideră denunțat la expirarea unui termen de 30 de zile de la data recepționării notificării de către administratorul judiciar. În vederea maximizării averii debitorului, lichidatorul judiciar poate să denunțe orice contract de leasing financiar, contractul considerându-se denunțat la data notificării denunțării de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar.” Dispozițiile alin. (1) teza întâi din Legea nr. 85/2014, la care fac referire prevederile criticate, au următorul cuprins: „(1) Contractele în derulare se consideră menținute la data deschiderii procedurii, art. 1.417 din Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, nefiind aplicabil.”

11. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor legale criticate sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) — *Principiul legalității* (în componenta privind calitatea legii), ale art. 11 alin. (1) cu privire la dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, ale art. 21 alin. (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 44 alin. (1) privind dreptul de proprietate și ale art. 45 — *Libertatea economică*.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că atât prevederile criticate, cât și soluția legislativă cu privire la regimul juridic al contractelor în derulare cuprinse în Legea nr. 85/2014 au mai format obiectul controlului de constituționalitate, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, sens în care este Decizia nr. 142 din 16 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 din 21 iunie 2022, și Decizia nr. 498 din 3 octombrie 2023, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data pronunțării prezentei decizii, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate, iar considerentele pe care se sprijină această soluție sunt valabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză.

13. Curtea observă, în esență, că procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență se desfășoară în diferite etape, având reglementări specifice atât aferente fiecăreia dintre ele, cât și comune, aplicabile pe întreg parcursul acestor proceduri, prevederile supuse controlului de constituționalitate făcând parte din titlul II — *Procedura insolvenței*, capitolul I — *Dispoziții comune*, secțiunea 5 — *Situația unor acte juridice ale debitorului*, iar art. 123 din această lege, în ansamblul său, stabilește regimul juridic al contractelor în derulare, în general, și reglementează situația celor în care este angrenat debitorul la deschiderea procedurii insolvenței, cu anumite particularități.

14. Astfel, cu privire la această etapă din procedura insolvenței, Curtea subliniază că la momentul deschiderii procedurii insolvenței, debitorul este implicat într-un ansamblu de activități economice cu diferiți parteneri, care sunt materializate prin contracte în derulare, iar art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 stabilește pentru aceste contracte un regim particular, considerându-le menținute la data deschiderii procedurii, prin această reglementare legiuitorul subliniind caracterul special și derogatoriu al procedurii prevăzute de legislația privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, înlăturând expres de la aplicare dispozițiile art. 1.417 din Codul civil, care stabilesc decăderea din beneficiul termenului. Prin urmare, de principiu, prevederile Legii nr. 85/2014 au caracter special și se aplică prioritar în raport cu normele din Codul civil. De asemenea, Curtea învederează că în cadrul procedurii insolvenței sunt stabilite unele reguli derogatorii de la dreptul comun, fiind însă aplicabile dispozițiile potrivit cărora prevederile legale se completează, în măsura compatibilității lor, cu cele ale Codului civil, ale Codului de procedură civilă, precum și cu ale altor acte normative din domeniul insolvenței sau din alte domenii, prin care se dă efectivitate principiilor constituționale privind drepturile și libertățile fundamentale sau altor norme ale dreptului european

sau internațional ce au prioritate față de dreptul intern, sens în care pot fi menționate, spre exemplu, accesul liber la justiție, dreptul la apărare, dreptul de proprietate privată, libertatea economică etc. (Decizia nr. 142 din 16 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 605 din 21 iunie 2022, paragraful 13, *ad similib*, a se vedea și Decizia nr. 327 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 898 din 25 octombrie 2018, paragraful 17).

15. De asemenea, Curtea constată că art. 123 din Legea nr. 85/2014 stabilește regimul juridic al contractelor în derulare în care este angrenat debitorul la deschiderea procedurii insolvenței, precum și faptul că legiuitorul a fost preocupat să găsească pârghii pentru diminuarea consecințelor situației dificile în care se găsește debitorul. În urmărirea acestui scop, obiectivul practicianului în insolvență îl reprezintă maximizarea valorii activului patrimoniului debitorului, iar, potrivit art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, în vederea creșterii la maximum a valorii averii debitorului, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar poate să denunțe într-un termen de prescripție de 3 luni de la data deschiderii procedurii orice contract, închirierile neexpirate, alte contracte pe termen lung, atât timp cât aceste contracte nu au fost executate în totalitate ori substanțial de către toate părțile implicate. Astfel, potrivit reglementării antereferte, administratorul judiciar/lichidatorul este cel îndrituit să aprecieze asupra asumării sau denunțării contractului, după o evaluare a rentabilității contractului din punct de vedere economic și o evaluare juridică a efectelor denunțării, având în vedere posibilitatea cocontractantului de a formula cerere de despăgubire a prejudiciului suferit ca urmare a încetării intempestive a efectelor acestuia. Întrucât, potrivit art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, dreptul de apreciere asupra îndeplinirii condițiilor legale și asupra oportunității menținerii sau denunțării contractului aparține practicianului în insolvență, aceasta implică o responsabilitate sporită a acestuia. Denunțarea contractului este o opțiune, iar nu o obligație a administratorului/lichidatorului judiciar care poate fi exercitată într-un termen de prescripție de 3 luni de la data deschiderii procedurii și cu scopul creșterii la maximum a valorii averii debitorului, în timp ce menținerea contractului de către administratorul/lichidatorul judiciar presupune asumarea executării obligațiilor debitorului pe viitor. Tocmai de aceea, pentru o mai accentuată responsabilizare a practicianului în insolvență, în această reglementare s-a prevăzut că, atunci când optează pentru menținerea contractului, „administratorul judiciar/lichidatorul judiciar precizează trimestrial, în cadrul rapoartelor de activitate, dacă debitorul dispune de fondurile bănești necesare achitării contravalorii bunurilor sau prestațiilor furnizate de cocontractant” [art. 123 alin. (2) din Legea nr. 85/2014]. Așadar, art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 stabilește pentru aceste contracte un regim particular, considerându-le menținute la data deschiderii procedurii, prin această reglementare legiuitorul subliniind caracterul special și derogatoriu al procedurii prevăzute de legislația privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, înlăturând expres de la aplicare dispozițiile art. 1.417 din Codul civil, care stabilesc decăderea din beneficiul termenului (a se vedea Decizia nr. 142 din 16 martie 2022, precitată, paragrafele 13, 15 și 16).

16. Curtea reține că, în ceea ce privește menținerea/denunțarea contractelor de leasing financiar, prin art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014, legiuitorul instituie o excepție de la regula menținerii contractelor potrivit alin. (1) teza I și stabilește condiția existenței acordului expres al finanțatorului pentru menținerea contractului de leasing financiar, în lipsa exprimării acestui acord în termen de 3 luni de la data deschiderii procedurii, contractul fiind considerat denunțat la data expirării acestui termen. Administratorul judiciar/lichidatorul judiciar păstrează posibilitatea de a denunța orice contract de leasing financiar în

vederea maximizării averii debitorului, contractul considerându-se denunțat la data notificării denunțării de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar [art. 123 alin. (12) teza finală]. Așadar, chiar și în cazul în care administratorul judiciar/lichidatorul judiciar optează pentru menținerea unui contract de leasing financiar, este necesar acordul expres al finanțatorului. În schimb, în cazul denunțării contractului de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, finanțatorul nu poate opune propria manifestare de voință în sensul menținerii contractului, acesta fiind considerat denunțat la data notificării denunțării de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar.

17. În ceea ce privește dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea, ținând seama de dezvoltarea jurisprudențială în materie, învederează că acesta cuprinde anumite exigențe ce țin de principiul legalității, de asigurarea interpretării unitare a legii, de calitatea legii (căreia i se subsumează claritatea, precizia, previzibilitatea și accesibilitatea legii), de principiul securității juridice care consacră securitatea juridică a persoanei și a raporturilor juridice, concept care se definește ca un complex de garanții de natură sau cu valențe constituționale inerente statului de drept, în considerarea cărora legiuitorul are obligația constituțională de a asigura atât o stabilitate firească dreptului, cât și valorificarea în condiții optime a drepturilor și a libertăților fundamentale (a se vedea Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 68). De asemenea, cu privire la principiul egalității în drepturi (din perspectiva creării unui avantaj pentru finanțatorul contractului de leasing), Curtea precizează că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Ca urmare, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia Plenumului nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014, paragraful 55). Nesocotirea principiului egalității are drept consecință neconstituționalitatea discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului, discriminarea bazându-se pe noțiunea de „excludere de la un drept” (Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994), iar remedii constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (Decizia nr. 685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012).

18. Or, având în vedere considerentele de principiu mai sus enunțate cu privire la principiul egalității și la principiul egalității, prin Decizia nr. 498 din 3 octombrie 2023, precitată, mai întâi, Curtea reține că, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 12 ianuarie 2000, operațiunile de leasing sunt acelea prin care o parte, denumită *locator/finanțator*, transmite pentru o perioadă determinată dreptul de folosință asupra unui bun (bunuri imobile prin natura lor sau care devin imobile prin destinație, precum și bunuri mobile, aflate în circuitul civil, cu excepțiile prevăzute de lege), al cărui proprietar este, celeilalte părți, denumită *locatar/utilizator*, la solicitarea acesteia, contra unei plăți periodice, denumită *rată de leasing*, iar la sfârșitul perioadei de leasing locatorul/finanțatorul se obligă să respecte dreptul de

opțiune al locatarului/utilizatorului de a cumpăra bunul, de a prelungi contractul de leasing fără a schimba natura leasingului ori de a înceta raporturile contractuale. Locatarul/utilizatorul poate opta pentru cumpărarea bunului înainte de sfârșitul perioadei de leasing, dar nu mai devreme de 12 luni, dacă părțile convin astfel și dacă achită toate obligațiile asumate prin contract [art. 1 alin. (1) și (2)]. Contractul de leasing se încheie în scris și trebuie să cuprindă, pe lângă părțile contractante, cel puțin următoarele elemente: a) clauza privind definirea contractului de leasing ca leasing financiar sau operațional; b) denumirea bunului care face obiectul contractului de leasing și caracteristicile de identificare a acestuia; c) valoarea exactă a sumelor ratelor lunare de leasing și data exactă de plată a acestora; d) perioada de utilizare în sistem de leasing a bunului; e) clauza privind obligația asigurării bunului; f) valoarea totală a contractului de leasing, iar contractul de leasing financiar trebuie să cuprindă, pe lângă elementele antereferte, și următoarele elemente: (i) valoarea de intrare a bunului; (ii) valoarea reziduală a bunului convenită de părți, când este cazul; (iii) valoarea avansului; (iv) rata de leasing (art. 6 și art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997).

19. De asemenea, Curtea precizează faptul că acest tip de contract — contractul de leasing financiar — este definit și în dispozițiile titlului I — *Dispoziții generale*, capitolul III — *Definiții* din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, la art. 7, cu denumirea marginală *Definiții ale termenilor comuni*, pct. 7, ca fiind orice contract de leasing care îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții: a) riscurile și beneficiile dreptului de proprietate asupra bunului care face obiectul leasingului sunt transferate utilizatorului la momentul la care contractul de leasing produce efecte; b) contractul de leasing prevede expres transferul dreptului de proprietate asupra bunului ce face obiectul leasingului către utilizator la momentul expirării contractului; c) utilizatorul are opțiunea de a cumpăra bunul la momentul expirării contractului, iar valoarea reziduală exprimată în procente este mai mică sau egală cu diferența dintre durata normală de funcționare maximă și durata contractului de leasing, raportată la durata normală de funcționare maximă, exprimată în procente; d) perioada de leasing depășește 80% din durata normală de funcționare maximă a bunului care face obiectul leasingului; în înțelesul acestei definiții, perioada de leasing include orice perioadă pentru care contractul de leasing poate fi prelungit; e) valoarea totală a ratelor de leasing, mai puțin cheltuielile accesorii, este mai mare sau egală cu valoarea de intrare a bunului. Totodată, Curtea observă că în virtutea dispozițiilor art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 21 aprilie 2009, leasingul financiar este circumscris activităților de creditare, respectiv unui contract de credit.

20. Referitor la contractul de leasing operațional, Curtea învederează că, potrivit Codului fiscal, acesta este orice contract de leasing încheiat între locator și locatar, care transferă locatarului riscurile și beneficiile dreptului de proprietate, mai puțin riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală, și care nu îndeplinește niciuna dintre condițiile prevăzute la art. 7 pct. 7 lit. b)-e) din Codul fiscal, mai sus menționate; riscul de valorificare a bunului la valoarea reziduală există atunci când opțiunea de cumpărare nu este exercitată la începutul contractului sau când contractul de leasing prevede expres restituirea bunului la momentul expirării contractului (art. 7 pct. 8 din Legea nr. 227/2015).

21. Din evaluarea cadrului legislativ anterefert în materie reiese că acest tip de contract — contractul de leasing — este un contract special ce împrumută diferite elemente de la alte contracte prevăzute de alte instituții juridice, spre exemplu,

contractul de locațiune, promisiunea unilaterală de vânzare, contractul de vânzare-cumpărare, dar care prezintă și numeroase elemente specifice, care nu permit asimilarea cu un alt contract.

22. În acest context, Curtea reține că prevederile Legii nr. 85/2014 reglementează, distinct de cele cuprinse în Ordonanța Guvernului nr. 51/1997, chestiuni ce țin de regimul juridic al contractelor de leasing și al creanțelor aferente în situația în care intervine procedura insolvenței, respectiv au în vedere mai multe aspecte legate de contractele de leasing financiar, în funcție de momentul temporal în care se regăsește derularea acestuia, astfel: (i) contracte reziliate anterior deschiderii procedurii insolvenței — art. 105 alin. (3); (ii) contracte în derulare la data deschiderii procedurii și menținute — art. 105 alin. (4); (iii) contracte în derulare la data deschiderii procedurii: menținerea de către practicianul în insolvență, cu acordul finanțatorului — art. 123 alin. (12) teza întâi; denunțarea de către practicianul în insolvență — art. 123 alin. (12) teza a treia; denunțarea de către finanțator — art. 123 alin. (12) teza a doua; rezilierea contractului de către finanțator — art. 123 alin. (11).

23. Totodată, Curtea observă că în sensul celor de mai sus precizate sunt prevederile art. 105 din Legea nr. 85/2014, care fac parte din titlul II — *Procedura insolvenței*, capitolul I — *Dispoziții comune*, secțiunea a 4-a — *Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile*. În concret, dispozițiile art. 105 alin. (3) și (4) din Legea nr. 85/2014 circumscriu regimul juridic al creanțelor provenite din contractele de leasing în procedura insolvenței și prevăd, pe de o parte, procedura de înscriere la masa pasivă a creanței locatorului din leasingul operațional și, pe de altă parte, procedura de înscriere la masa pasivă a creanței finanțatorului din leasingul financiar.

24. Astfel, Curtea constată că Legea nr. 85/2014 conține norme exprese cu privire la tratamentul aplicabil contractelor de leasing și creanțelor aferente acestor tipuri de contracte, respectiv: regimul creanțelor ce provin din contracte de leasing reziliate înainte de data deschiderii procedurii insolvenței; denunțarea contractelor de leasing; modalitatea în care un contract de leasing în derulare poate înceta în contextul dat; menținerea contractului de leasing financiar în derulare la data deschiderii procedurii; denunțarea contractului de leasing; problema transferului dreptului de proprietate asupra bunului ce face obiectul contractului de leasing; notificările necesare și termenele în care se poate denunța contractul de leasing; regimul creanțelor aferente contractelor de leasing; modul de înscriere a creanțelor rezultând din contractele de leasing în tabelul creanțelor; situația unor rate neachitate și înscrierea acestora în tabelul de creanțe; rezilierea contractului de leasing de către finanțator etc.

25. Ca atare, Curtea învederează că atât scopul normelor privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, respectiv instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia, cât și necesitatea maximizării averii debitorului au impus, în virtutea principiilor constituționale ale libertății economice, protecției concurenței loiale și creării cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție, reglementarea unor principii care stau la baza tratamentului juridic al contractelor în derulare, în general, instituindu-se prin art. 123 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 regula menținerii de drept a contractelor în derulare la data deschiderii procedurii, continuarea acestora neputând fi întreruptă pentru motivul deschiderii procedurii sau pentru obligații neîndeplinite anterior datei deschiderii procedurii. Cu titlu particular, în cazul contractelor de leasing financiar în care locatorul/finanțator păstrează dreptul de proprietate (nuda proprietate) asupra bunului cedat în folosința locatarului/utilizatorului, tot în vederea maximizării averii debitoarei a fost reglementat dreptul administratorului judiciar/lichidatorului judiciar de a denunța

orice contract de leasing financiar, contractul considerându-se denunțat la data notificării denunțării de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar, astfel cum prevăd dispozițiile art. 123 alin. (12) teza a finală din Legea nr. 85/2014. Față de această împrejurare, Curtea constată că, astfel cum reiese din coroborarea prevederilor legale mai sus menționate, în cazul contractelor de leasing financiar în derulare a cărora intervine procedura insolvenței, prin art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 se instituie, pentru cazul nederunțării contractului de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar și în scopul menținerii contractului, condiția existenței acordului expres al finanțatorului. În lipsa acordului pentru menținerea contractului care să fie exprimat de finanțator în termen de 3 luni de la data deschiderii procedurii, contractul se consideră denunțat la data expirării acestui termen chiar dacă ar exista opțiunea administratorului judiciar/lichidatorului judiciar pentru continuarea contractului. Așadar, Curtea reține că, din analiza normelor legale în discuție, în cazul leasingului financiar pot să apară diferite situații de continuare/denunțare a contractului de leasing financiar: (i) menținerea contractului de leasing (în măsura în care se obține acordul expres al finanțatorului în acest sens în termen de 3 luni de la deschiderea procedurii, iar administratorul judiciar/lichidatorul judiciar nu denunță contractul); (ii) denunțarea de drept la expirarea unui termen de 3 luni de la data deschiderii procedurii (dacă finanțatorul nu și-a exprimat acordul expres pentru menținerea contractului); (iii) denunțarea la inițiativa finanțatorului înainte de expirarea termenului de 3 luni de la deschiderea procedurii (dacă finanțatorul transmite administratorului judiciar o notificare prin care îi cere să denunțe contractul; acesta se consideră denunțat la expirarea unui termen de 30 de zile de la data recepționării notificării); (iv) denunțarea de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar a contractului în temeiul prerogativei de denunțare a oricărui contract în derulare.

26. Or, Curtea reține că prevederile criticate cuprinse în Legea nr. 85/2014 sunt în consonanță cu cele care reglementează regimul juridic al contractelor de leasing, întrucât potrivit art. 13 din Ordonanța Guvernului nr. 51/1997: (i) drepturile locatorului/finanțatorului asupra bunului utilizat în baza unui contract de leasing sunt opozabile judecătorului-sindic, în situația în care locatarul/utilizatorul se află în reorganizare judiciară și/sau faliment, în conformitate cu prevederile legale în materie; (ii) dacă locatarul/utilizatorul se află în dizolvare și/sau lichidare, dispozițiile alin. (1) se aplică și lichidatorului numit potrivit Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările ulterioare; (iii) drepturile locatarului/utilizatorului asupra bunului utilizat în baza unui contract de leasing sunt opozabile judecătorului-sindic și creditorilor în situația în care locatorul/finanțatorul se află în reorganizare judiciară și/sau faliment, în conformitate cu prevederile legale în materie; (iv) dacă locatarul/finanțatorul se află în dizolvare și/sau lichidare, dispozițiile alin. (3) se aplică și lichidatorului numit potrivit Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările ulterioare; (v) în cazurile prevăzute la alin. (3) și (4), drepturile locatarului/utilizatorului prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 51/1997 și cele stipulate în contractul de leasing vor urmări bunul aflat în proprietatea oricărui dobânditor al acestuia, în condițiile în care au fost respectate întocmai drepturile locatorului/finanțatorului.

27. Față de această împrejurare, având în vedere natura juridică a contractului de leasing financiar în care locatorul/finanțatorul rămâne proprietarul bunului sub promisiunea de a-l vinde utilizatorului la sfârșitul perioadei de leasing potrivit opțiunii acestuia, Curtea observă că dispozițiile art. 123 alin. (12) dau efectivitate dispozițiilor cuprinse în Legea fundamentală cu privire la respectarea și ocrotirea dreptului de proprietate privată, întrucât, potrivit art. 44 alin. (1) din

Constituție, legiuitorul este în drept să stabilească conținutul și limitele dreptului de proprietate. De principiu, aceste limite au în vedere obiectul dreptului de proprietate și atributele acestuia și se instituie în vederea apărării intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale altor persoane, legiuitorul având competența de a stabili cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecți de drept (pentru identitate de rațiune, a se vedea Decizia nr. 59 din 17 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 9 martie 2004, sau Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993).

28. Ca atare, având în vedere natura juridică a contractului de leasing financiar, care este diferită de alte tipuri de contracte, precum și faptul că printr-un contract de leasing financiar este păstrat de către finanțator dreptul de proprietate sub forma nudei proprietăți asupra bunului, fiind transmise utilizatorului doar posesia și folosința bunului, nu se poate reține pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 1 alin. (5) și art. 16 din Constituție prin prisma criticilor formulate, întrucât dispozițiile supuse controlului de constituționalitate constituie o veritabilă garanție a dreptului de proprietate deținut de finanțator care, nefiind un creditor privilegiat precum creditorul ipotecar sau vânzătorul unui bun cu drept de ipotecă legală asupra prețului/restului de preț neplătit și neavând nici posesia bunului dat în leasing, trebuie să aibă posibilitatea legală de a cunoaște și accepta modificarea intervenită ulterior încheierii contractului de leasing, în situația financiară a locatarului/utilizatorului, care a dus la deschiderea procedurii insolvenței, și, în consecință, de a avea dreptul să își exprime acordul pentru continuarea contractului cu locatarul/utilizatorul aflat în insolvență, asumându-și implicit un eventual risc contractual determinat de neplata ratelor de leasing. Așadar, prevederile criticate ale art. 123 alin. (12) nu trebuie privite în mod singular, ci în coroborare cu întreg ansamblul legislativ în materia contractelor de leasing prin care sunt înverdate în mod concret situațiile și efectele ce ar rezulta dintr-o posibilă aplicare a procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență asupra societății debitoare care este parte a unui contract de leasing financiar în care părțile nu se află obiectiv în aceeași situație juridică de egalitate.

29. În ceea ce privește dispozițiile art. 21 alin. (3) din Constituție, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că acestea se subsumează dreptului părților privind accesul liber la justiție și prevăd dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, constituind valorificarea explicită a prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Dreptul de acces liber la justiție presupune dreptul oricărei persoane de a se adresa instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor și a intereselor sale legitime, iar dreptul la un proces echitabil, invocat în susținerea excepției, reprezintă un standard constituțional a cărui îndeplinire este apreciată în funcție de ansamblul procesului și ținând cont de specificul normelor procedurale aplicabile (Decizia nr. 705 din 28 octombrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 19 ianuarie 2022, paragraful 17). Or, întrucât prevederile Legii nr. 85/2014 cuprind norme care circumscriu condițiile privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, inclusiv în ceea ce privește analizarea situației aferente denunțării sau menținerii unui contract de leasing financiar din perspectiva înverdate de către autoarea excepției de neconstituționalitate, prevederile criticate nu afectează dreptul la un proces echitabil.

30. Față de cele mai sus prezentate, ținând seama de faptul că prin Decizia nr. 498 din 3 octombrie 2023, precitată, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014, în raport cu critici și prevederi constituționale similare, Curtea învederează că toate considerentele pe care se sprijină această soluție sunt valabile și în prezenta cauză.

31. Cu privire la pretinsa încălcarea a dispozițiilor art. 44 alin. (1) din Constituție, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că aceste prevederi garantează dreptul de proprietate și creanțele asupra statului, iar conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege. De principiu, aceste limite au în vedere obiectul dreptului de proprietate și atributele acestuia și se instituie în vederea apărării intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale altor persoane, esențial fiind ca prin aceasta să nu fie anihilat complet dreptul de proprietate (Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993). Or, având în vedere considerentele mai sus enunțate cu privire la dreptul de proprietate și atributele sale, precum și ansamblul legislativ referitor la contractele de leasing, nu se poate reține încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (1) din perspectiva dreptului de proprietate al debitorului și al creditorilor beneficiari ai planului de redresare aferent procedurii insolvenței. De altfel, și din jurisprudența Curții (Comisiei) Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu, Decizia din 10 martie 1981, pronunțată în Cauza *X împotriva Belgiei*, reiese că procedurile legale instituite în materia insolvenței, de principiu, nu reprezintă o privare de proprietate asupra bunurilor, ci o măsură de control al folosirii acestora, în concordanță cu interesul general, potrivit art. 1 paragraful 2 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Hotărârea din 17 iulie 2003, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Luordo împotriva Italiei*, paragraful 67). Prin urmare, în virtutea dispozițiilor constituționale și convenționale, de principiu, statele au o anumită marjă de apreciere cu privire la adoptarea legilor pe care le consideră necesare pentru reglementarea dreptului de proprietate și a procedurilor insolvenței, cărora li se circumscriu și prevederile criticate în prezenta cauză.

32. Referitor la menționarea, în susținerea excepției de neconstituționalitate, a dispozițiilor art. 45 din Legea fundamentală, Curtea reține că exercitarea „în condițiile legii” a accesului liber al persoanelor la o activitate economică este garantată. Accesul liber la o activitate economică nu exclude, ci, dimpotrivă, implică stabilirea unor limite de exercitare a libertății economice, statul având obligația să impună reguli de disciplină economică (Decizia nr. 362 din 25 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 18 mai 2010). În acest context, Curtea are în vedere jurisprudența sa cu privire la aplicarea drepturilor și libertăților fundamentale prin care a reținut că acestea se aplică și persoanelor juridice, în măsura în care prin intermediul acestora cetățenii își exercită un drept constituțional, iar exigențele unor drepturi sau libertăți fundamentale, spre exemplu accesul liber la justiție, dreptul de proprietate privată ori libertatea economică, se aplică și în privința persoanelor juridice (Decizia nr. 485 din 23 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 539 din 20 iulie 2015, paragrafele 27 și următoarele).

33. Aplicând considerentele de principiu mai sus enunțate la normele criticate, Curtea observă că, în contextul dat, libertatea economică trebuie privită, astfel cum s-a arătat mai sus, în coroborare cu art. 135 din Constituție. Astfel, dispozițiile criticate nu impietează asupra libertății economice, ci dau expresie prevederilor constituționale cu privire la dreptul și obligația statului de a stabili limitele și condițiile

desfășurării activităților operatorilor economici, inclusiv în ceea ce privește procedura insolvenței acestora, desigur cu toate efectele și consecințele ce decurg din intrarea în procedura de insolvență, aspecte ce pot fi evaluate de către cei care desfășoară diferite activități comerciale sub formă de contracte, așa cum este cazul din speța dedusă judecății, ținând seama de ansamblul legislativ care reglementează

activitatea de leasing, astfel cum reiese și din celelalte considerente cuprinse în prezenta decizie.

34. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014, în raport cu dispozițiile constituționale menționate în susținerea acesteia, cuprinse în art. 1 alin. (5), art. 11 alin. (1), art. 20, art. 21 alin. (3) art. 44 alin. (1) și art. 45 din Legea fundamentală, urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

35. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Tel Drum — S.A. din Alexandria, prin administrator special, în Dosarul nr. 116/87/2018/a2 al Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art. 123 alin. (12) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochînțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 581
din 31 octombrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.034 alin. (1) teza finală și alin. (2) lit. e), ale art. 1.035 alin. (2) și ale art. 1.043 din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1.034 și ale art. 1.035 alin. (2) din Codul de

procedură civilă, excepție ridicată de Carmen Gigiu în Dosarul nr. 19.541/302/2019 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.117D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 419 din 17 iunie 2021 și Decizia nr. 70 din 18 februarie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 777/A din 11 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 19.541/302/2019, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1.034 și ale art. 1.035 alin. (2) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Carmen Gigu într-o cauză având ca obiect soluționarea apelului formulat împotriva sentinței prin care a fost admisă cererea de evacuare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că aplicarea procedurii speciale a evacuării în privința categoriei „alte persoane” reglementate de art. 1.034 din Codul de procedură civilă este lipsită de claritate și previzibilitate. Fără a se preciza/defini cine sunt aceste persoane, li se oferă calitate procesuală într-o procedură sumară, în practică existând o multitudine de raporturi juridice care trebuie soluționate odată cu cererea de evacuare.

6. Legiuitorul trebuia să facă diferența între ocupantul de fapt, fără vreun drept locativ, și persoane care justifică drepturi proprii (un drept locativ care rezultă din conviețuirea cu defunctul, îmbunătățiri aduse imobilului etc.).

7. Accesul la justiție este încălcat prin faptul că aceste „alte persoane” nu au posibilitatea, în procedura sumară prevăzută de art. 1.034 din Codul de procedură civilă, să formuleze cerere reconvențională și astfel să își valorifice pretențiile, ceea ce conduce la o situație de inegalitate în fața legii.

8. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum rezultă din actul de sesizare, îl reprezintă dispozițiile art. 1.034 și ale art. 1.035 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Deși instanța judecătorească a sesizat Curtea numai cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor celor două articole din Codul de procedură civilă, Curtea, având în vedere critica raportată la sintagma „alte persoane”, precum și notele scrise prin care autoarea a ridicat excepția de neconstituționalitate, va reține ca obiect al acesteia dispozițiile art. 1.034 alin. (1) teza finală și alin. (2) lit. e), ale art. 1.035 alin. (2) și ale art. 1.043 din Codul de procedură civilă; în caz contrar omisiunea instanței

judecătorești s-ar răsfrânge în mod inadmisibil asupra dreptului autoarei excepției ca aceasta să fie examinată și nu ar duce decât la o întârziere nejustificată în soluționarea cauzei, întrucât partea ar putea din nou să ridice excepția, iar instanța de judecată va trebui să repete sesizarea Curții, prin încheiere (a se vedea în acest sens Decizia nr. 131 din 21 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 10 iulie 2023, paragraful 15). Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 1.034 alin. (1) teza finală: „(1) *Dispozițiile prezentului titlu se aplică în litigiile privind evacuarea din imobilele folosite sau, după caz, ocupate fără drept de către foștii locatari sau alte persoane.*”;

— Art. 1.034 alin. (2) lit. e): „(2) *În sensul prezentului titlu, termenii de mai jos au următorul înțeles: [...]*

e) ocupantul — oricare persoană, alta decât proprietarul sau locatarul, care ocupă în fapt imobilul cu sau fără permisiunea ori îngăduința proprietarului;”;

— Art. 1.035 alin. (2): „(2) *De asemenea, dispozițiile prezentului titlu nu aduc nicio atingere drepturilor locatorului sau proprietarului la plata chiriei sau arenzii, la plata de despăgubiri și nici altor drepturi născute în temeiul contractului sau al legii, după caz.*”;

— Art. 1.043: „(1) *Pârâțul chemat în judecată, potrivit procedurii prevăzute în prezentul titlu, nu poate formula cerere reconvențională, de chemare în judecată a altei persoane sau în garanție, pretențiile sale urmând a fi valorificate numai pe cale separată.*

(2) Pârâțul poate invoca apărări de fond privind temeinicia motivelor de fapt și de drept ale cererii, inclusiv lipsa titlului reclamantului.”

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la criteriile de calitate a legii, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție* și art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi și al unor libertăți fundamentale*.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că prin Decizia nr. 419 din 17 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1111 din 22 noiembrie 2021, paragrafele 27-32, și Decizia nr. 70 din 18 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 30 iunie 2020, paragrafele 24-30, a reținut că acțiunea în evacuare dă posibilitatea proprietarului sau posesorului unui imobil să își apere folosința bunului, ca dezmembrământ al dreptului de proprietate. Dispozițiile legale criticate reglementează procedura de judecată și calea de atac, precum și apărările permise pârâțului în cadrul procedurii speciale a evacuării din imobile folosite sau ocupate fără drept, fiind o procedură specială, facultativă și contencioasă, caracterizată prin: stabilirea obligatorie a domiciliului procesual la domiciliul pârâțului (art. 1.037), soluționarea cererii de urgență în camera de consiliu, cu dezbateri sumare, dacă s-a dat cu citarea părților (art. 1.042), lipsa obligației pârâțului de a depune întâmpinare și interdicția introducerii cererii reconvenționale (art. 1.043), caracterul executoriu al hotărârii de evacuare sau termenul prescurtat de apel, de 5 zile (art. 1.042). Astfel, în cadrul competenței sale constituționale, consacrată prin art. 126 alin. (2) și art. 129, potrivit cărora „*competența instanțelor*

judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”, iar „împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”, legiuitorul a optat inclusiv pentru caracterul facultativ al procedurii speciale de evacuare, reclamantul având posibilitatea să aleagă între procedura specială analizată și procedura de drept comun.

15. În legătură cu susținerile referitoare la neclaritatea prevederilor art. 1.034, ale art. 1.035 și ale art. 1.039, sintagmele „alte persoane” și „ocupantul”, raportat la ipoteza în care acesta din urmă este altă persoană decât locatarul, Curtea a reținut că prevederile art. 1.034 — *Domeniu de aplicare* din Codul de procedură civilă definesc în mod clar terminologia utilizată, statuând, inclusiv în privința altor persoane ce pot ocupa fără drept imobilele, că prin „ocupant” se înțelege „oricare persoană, alta decât proprietarul sau locatarul, care ocupă în fapt imobilul cu sau fără permisiunea ori îngăduința proprietarului”. Prin urmare, Curtea nu a reținut susținerile referitoare la lipsa de claritate a textelor de lege criticate.

16. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 21 din Constituție, cu referire la imposibilitatea pârâtului să formuleze cerere reconvențională, respectiv să solicite suspendarea hotărârii de evacuare, Curtea a reținut că procedura evacuării reglementată de dispozițiile legale criticate conține prevederi care asigură dreptul părților la un proces echitabil, prin garantarea exercitării tuturor drepturilor procesuale, fără a fi încălcate dispozițiile art. 21 din Constituție.

17. Spre deosebire de acțiunea în evacuare promovată pe calea dreptului comun, în cadrul procedurii speciale pârâtul nu are posibilitatea formulării unor cereri reconvenționale, situație care se justifică prin caracterul urgent al soluționării cererii principale și prin caracterul sumar al dezbaterilor care privesc condițiile în care pârâtul ocupă imobilul, precum și obligația acestuia de a părăsi imobilul. Însă pârâtul poate invoca apărări de fond privind temeinicia motivelor de fapt și de drept ale

cererii, inclusiv lipsa titlului reclamantului, astfel cum rezultă din alin. (2) al art. 1.043. De altfel, Curtea a mai reținut că cererile menționate de dispoziția legală criticată pot fi promovate în cadrul unui litigiu distinct. Prin urmare, faptul că pârâtul nu poate formula cerere reconvențională, deci nu poate emite pretenții proprii împotriva reclamantului, nu este de natură să afecteze caracterul echitabil al procedurii, având în vedere că, potrivit art. 1.043 și următoarele din Codul de procedură civilă, procedura evacuării este una contradictorie, în cadrul căreia pârâtul poate depune întâmpinare și are posibilitatea de a-și formula apărări necesare. În această situație, Curtea a constatat că dispoziția legală criticată nu încalcă dreptul la un proces echitabil, iar pârâtii nu pot fi considerați dezavantajați față de reclamant în cadrul procedurii speciale a evacuării, având la îndemână mijloacele necesare și suficiente pentru a-și formula apărarea.

18. De altfel, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că principiul egalității armelor constituie o garanție a dreptului la un proces echitabil care urmărește crearea unui just echilibru procesual între părțile aflate într-un litigiu, însă acest principiu nu presupune o egalitate formală, în sensul reglementării unor proceduri identice indiferent de statutul juridic sau calitatea procesuală a părților, ci o egalitate materială, în sensul că prin procedurile, chiar diferite reglementate, să se ajungă la echitate procesuală între părți, cu alte cuvinte să se ajungă la o egalitate de rezultat (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 633 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 9 ianuarie 2015, paragraful 19).

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să schimbe soluția și considerentele deciziei menționate, cele statuate își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

20. Având în vedere că nu a fost constatată încălcarea vreunui drept sau a vreunei libertăți fundamentale, în cauză nu au incidență prevederile art. 53 din Constituție.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Carmen Gigu în Dosarul nr. 19.541/302/2019 al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 1.034 alin. (1) teza finală și alin. (2) lit. e), ale art. 1.035 alin. (2) și ale art. 1.043 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 31 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 700

din 19 decembrie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Eurorent International Group — S.R.L. din București în Dosarul nr. 44.004/3/2007/a10 al Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.511D/2020.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale în materie, prin care s-a statuat că nu este vorba despre îngrădirea accesului liber la justiție prin normele criticate, ci obstrucționarea exercitării acestui drept ar fi consecința nerespectării normelor legale în materie de către administratorul judiciar care nu ar depune la dosarul cauzei respective procesul-verbal al adunării generale, astfel încât acest act să poată fi cunoscut de către creditorii care au lipsit motivat de la ședința acestei adunări și, în consecință, să poată contesta deciziile în termenul prevăzut de textul criticat.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 2 iulie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 44.004/3/2007/a10, **Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**, excepție ridicată de Societatea Eurorent International Group — S.R.L. din București într-o cauză întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 85/2006.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că, deși dispozițiile art. 14 alin. (4) din Legea nr. 85/2006 dau posibilitatea creditorilor să voteze prin corespondență în cadrul adunării creditorilor, prevederile art. 14 alin. (8) din aceeași lege impun creditorilor, în măsura în care recurg la contestarea hotărârilor adoptate cu acel prilej, un termen de 5 zile de la data adunării creditorilor în care pot

formula și depune contestații la dosarul cauzei. Or, această ipoteză restrânge dreptul de acces liber la justiție al celor care nu au participat fizic la ședințele adunării creditorilor, de vreme ce aceștia, nefiind prezenți la ședință, nu au posibilitatea de a cunoaște conținutul deciziilor adoptate. De asemenea, dreptul de acces liber la justiție este încălcat și din perspectiva lipsei de claritate, precizie și previzibilitate a legii, în situația în care textul art. 14 alin. (8) din Legea nr. 85/2006 se interpretează în sensul că dreptul de a contesta hotărârile adunării creditorilor se aplică numai creditorilor care au participat la ședința respectivă și, ca atare, normele criticate conțin o omisiune legislativă, mai ales în privința momentului de la care începe să curgă termenul de contestare pentru acești creditori care nu au participat la adunarea creditorilor. În contextul criticilor de neconstituționalitate este invocată jurisprudența Curții Constituționale în materia principiilor menționate în susținerea excepției, spre exemplu, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, Decizia nr. 53 din 12 februarie 2013 și Decizia nr. 251 din 9 martie 2006, precum și Decizia nr. 308 din 12 mai 2016 ale cărei considerente le apreciază ca fiind aplicabile *mutatis mutandis* în speță.

6. **Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă** nu își exprimă opinia asupra temeiniciei excepției de neconstituționalitate.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, care au următorul cuprins: „(8) Cererea prevăzută la alin. (7) va fi depusă la dosarul cauzei în termen de 5 zile de la data adunării creditorilor și va fi soluționată în camera de consiliu, cu citarea celui care a introdus cererea, a administratorului judiciar sau, după caz, a lichidatorului și a creditorilor.” Dispozițiile art. 14 alin. (7) din aceeași lege, la care fac referire prevederile criticate, au următorul cuprins: „(7) Hotărârea adunării creditorilor poate fi

desființată de judecătorul-sindic pentru nelegalitate, la cererea creditorilor care au votat împotriva luării hotărârii respective și au făcut să se consemneze aceasta în procesul-verbal al adunării, precum și la cererea creditorilor îndreptățiți să participe la procedura insolvenței, care au lipsit motivat de la ședința adunării creditorilor.”

11. Curtea observă că Legea nr. 85/2006 a fost abrogată prin art. 344 lit. a) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, iar prin art. 343 din Legea nr. 85/2014 se dispune faptul că procesele începute înainte de intrarea în vigoare a acestei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date. Având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale în redactarea criticată, mai sus redată.

12. În susținerea neconstituționalității dispozițiilor legale criticate sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, în componenta privind calitatea legii, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile criticate fac parte din capitolul II: *Participanții la procedura insolvenței*, secțiunea a 3-a: *Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor*, art. 14 stabilind aspecte ce țin: de convocarea creditorilor și de ordinea de zi a ședinței; de votul celor prezenți fizic la ședință, de posibilitatea creditorilor de a fi reprezentați în adunare prin împuterniciți cu procură specială autentică sau, în cazul creditorilor bugetari și al celorlalte persoane juridice, cu delegație semnată de conducătorul unității ori de a putea vota și prin corespondență; de participarea reprezentanților salariaților debitorului; de deliberările și hotărârile adunării creditorilor și de includerea acestora într-un proces-verbal și care va fi depus, prin grija administratorului judiciar sau a lichidatorului, la dosarul cauzei, într-un termen prevăzut de lege; de faptul că hotărârea adunării creditorilor poate fi desființată de către judecătorul-sindic pentru nelegalitate la cererea creditorilor care au votat împotriva luării hotărârii respective și au făcut să se consemneze aceasta în procesul-verbal al adunării, precum și la cererea creditorilor îndreptățiți să participe la procedura insolvenței, care au lipsit motivat de la ședința adunării creditorilor; și de faptul că cererea anterefărită poate fi depusă la dosarul cauzei în termen de 5 zile de la data adunării creditorilor. Acest din urmă aspect este criticat de către autoarea prezentei excepții de neconstituționalitate din perspectiva unei pretense nerespectări a principiului legalității, în componenta privind calitatea legii și a unei restrângeri a accesului liber la justiție pentru creditorii care nu participă fizic la ședințele adunării creditorului, ci votează prin corespondență.

14. În ceea ce privește principiul legalității, în componenta privind calitatea legii, în jurisprudența sa, Curtea a stabilit că cerința de claritate a legii vizează caracterul neechivoc al obiectului reglementării, cea de precizie se referă la exactitatea soluției legislative alese și a limbajului folosit, în timp ce previzibilitatea legii privește scopul și consecințele pe care le antrenează, respectiv faptul că actul normativ trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat, iar accesibilitatea, din punct de vedere formal, are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative de rang infraconstituțional și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează prin publicarea în Monitorul Oficial al României,

Partea I (a se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 6 iulie 2015, paragrafele 16-20 și 26). Prin urmare, o lege îndeplinește condițiile calitative impuse atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, numai dacă norma este enunțată cu suficientă precizie pentru a permite cetățeanului să își adapteze conduita în funcție de aceasta, astfel încât, apelând la nevoie la consiliere de specialitate în materie, el să fie capabil să prevadă, într-o măsură rezonabilă, față de circumstanțele speței, consecințele care ar putea rezulta dintr-o anumită faptă și să își corecteze conduita. Având în vedere principiul generalității legilor, atât în jurisprudența Curții Constituționale, cât și a Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut că poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze, însă, previzibilitatea legii (Decizia Curții Constituționale nr. 363 din 7 mai 2015, precitată, paragrafele 16-18, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Wingrove împotriva Regatului Unit*, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza *Leempoel & S.A. ED. Ciné Revue împotriva Belgiei*, paragraful 59).

15. De asemenea, potrivit art. 21 din Constituție, orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor sale legitime, iar accesul liber la justiție presupune accesul la toate mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește actul de justiție (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Acest principiu semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești revenindu-i legiuitorului, fiind o aplicare a dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 126 alin. (2) (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 313 din 11 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1056 din 4 noiembrie 2021, paragraful 14). Cu alte cuvinte, dreptul constituțional privind accesul liber la justiție nu are loc *de plano* la toate mijloacele procedurale și la toate căile de atac, ci se realizează în anumite condiții circumscrise de legiuitor, astfel că pentru situațiile deosebite sunt stabilite și reguli diferite, însă acestea trebuie să respecte egalitatea de tratament juridic a părților. Totodată, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că o caracteristică a dreptului de acces liber la justiție este aceea că acesta nu este un drept absolut și că el poate fi supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale de prescripție, important fiind ca aceste restrângeri să nu aducă atingere substanței dreptului, să urmărească un scop legitim și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit*,

paragraful 57, Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, paragraful 39, sau Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza *Z. și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 93).

16. Or, aplicând considerentele de principiu mai sus enunțate atât cu privire la criteriile de calitate a legii, cât și cu privire la accesul liber la justiție la normele criticate, Curtea constată că prevederile art. 14 alin. (8) din Legea nr. 85/2006 sunt în acord cu dispozițiile constituționale menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, întrucât acestea se coroborează cu concepția normativă a art. 14 din Legea nr. 85/2006 și, cu precădere, cu cele cuprinse în alin. (7), care le preced, fiind intrinsec legate în arhitectura articolului respectiv. Astfel, prevederile art. 14 alin. (7) din Legea nr. 85/2006 stabilesc în mod clar și neechivoc faptul că hotărârea adunării creditorilor poate fi desființată de judecătorul-sindic pentru nelegalitate, la cererea creditorilor care au votat împotriva luării hotărârii respective și au făcut să se consemneze aceasta în procesul-verbal al adunării, precum și la cererea creditorilor îndreptățiți să participe la procedura insolvenței, care au lipsit motivat de la ședința adunării creditorilor, fără a face vreo distincție în sensul învederat de autoarea excepției de neconstituționalitate.

17. De altfel, prin Decizia nr. 1.447 din 4 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 10 ianuarie 2011, Curtea a reținut că dispozițiile art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 nu fac altceva decât să răspundă caracterului specific al procedurii insolvenței, care presupune aplicarea principiului celerității în vederea reîntregirii activului debitorului și satisfacerii creanțelor creditorilor, având în vedere că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul are competența exclusivă de a stabili normele privind procedura de judecată, putând institui prevederi speciale în vederea

reglementării unor situații deosebite, iar instituirea unor proceduri speciale, ținând cont de specificul procedurii insolvenței, nu poate fi privită ca aducând atingere dreptului la apărare sau dreptului la un proces echitabil (Decizia nr. 1.137 din 4 decembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 15 ianuarie 2008).

18. Astfel, termenul de 5 zile, de la data adunării creditorilor, în care poate fi depusă cererea de desființare a hotărârii adunării creditorilor se circumscrie considerentelor antereferite. Prin urmare, nu se poate reține pretinsa încălcare a dreptului la un proces echitabil, mai ales că, potrivit art. 14 alin. (6) din Legea nr. 85/2006, deliberările și hotărârile adunării creditorilor sunt cuprinse într-un proces-verbal, care este depus, prin grija administratorului judiciar/lichidatorului, la dosarul cauzei, în termen de 2 zile lucrătoare de la data adunării creditorilor, context în care creditorii interesați pot lua cunoștință de conținutul acestuia, iar cererea de anulare a hotărârii adunării creditorilor, potrivit art. 14 alin. (8) teza a doua și următoarele din Legea nr. 85/2006, este soluționată în camera de consiliu, cu citarea celui care a introdus cererea, a administratorului judiciar sau, după caz, a lichidatorului și a creditorilor.

19. În ceea ce privește dispozițiile art. 53 din Legea fundamentală, menționate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză, nefiind aplicabilă ipoteza prevăzută de normele constituționale invocate, deoarece dispozițiile criticate nu reglementează cu privire la restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale în sensul prevăzut de textul constituțional (Decizia nr. 267 din 4 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 774 din 25 august 2020, paragraful 26), ci vizează aspecte ce țin de procedura contestării hotărârilor adunării creditorilor în cadrul procedurilor de insolvență.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Eurorent International Group — S.R.L. din București în Dosarul nr. 44.004/3/2007/a10 al Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art. 14 alin. (8) teza întâi din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a V-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 19 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN

privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară

Având în vedere:

— prevederile art. 79, 80 și 81 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;

— prevederile Metodologiei pentru monitorizarea, evaluarea, identificarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 7.701/2024;

— Referatul nr. 372/DGMD/30.05.2025 referitor la proiectul de ordin privind aprobarea constituirii Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară,

în temeiul prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă constituirea Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară, în următoarea componență:

— președinte: Marian Daragiu, subsecretar de stat;

— vicepreședinte: Alexandru Szepesi, director general, Direcția generală minorități și desegregare;

— membri titulari:

1. Adrian Marius Bărbulescu, director, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar;

2. Diana Ilioara Chirtu, consilier, Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar;

3. Oana Mariana Ciuchi, consilier superior, Direcția generală învățământ universitar;

4. Valentin-Sorin Popescu, șef serviciu, Unitatea de Politici Publice „România Educată”;

5. Roxana Mihail, reprezentant, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare;

6. Speranța Țibu, reprezentant, Institutul de Științe ale Educației;

7. Mariana Dogaru, Agenția Română pentru Asigurarea Calității și Inspecție în Învățământul Preuniversitar;

8. Cornelia Popa Stavri, Federația Sindicatelor Libere din Învățământ;

9. Ionel Barbu, secretar general, F.S.E. „Spiru Haret”;

10. Maria Madălina Turza, „Justice and Care” România;

11. Luminița Costache, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii — UNICEF;

12. Gelu Duminică, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”;

13. Delia-Mădălina Grigore, Asociația „Amare Romentza”;

14. Gheorghita Cranta, Federația Națională a Părinților EDUPART;

15. Vlăduț-Marius Lordache, președinte, Consiliul Național al Elevilor;

— membri supleanți:

1. Cosmin-Darius Drăguț, consilier, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar;

2. Janina-Elena Vașcu, secretar general, Agenția Română pentru Asigurarea Calității și Inspecție în Învățământul Preuniversitar;

3. Simona Dragomir, Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar;

4. Camelia Mariana Babușcă, consilier superior, Direcția generală învățământ universitar;

5. Rucsandra-Georgia Lordache, consilier, Unitatea de Politici Publice „România Educată”;

6. Vera Pîslaru, reprezentant, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare;

7. Ana-Maria Dalu, director general, Institutul de Științe ale Educației;

8. Nicoleta Ivan, prim-vicepreședinte, F.S.E. „Spiru Haret”;

9. Ion Zoican, Federația Sindicatelor Libere din Învățământ;

10. Mircea Dobocan, „Justice and Care” România;

11. Eugen Crai, specialist educație, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii — UNICEF;

12. Georgiana Ceparu-Ioniță, Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună”;

13. Alina Ursu, Federația Națională a Părinților EDUPART;

14. Ștefan Ioniță, vicepreședinte, Consiliul Național al Elevilor;

15. Georgiana Enache, Asociația „Amare Romentza”;

— secretariat tehnic:

1. Liana Maria Mitran Duțu, șef serviciu, Direcția generală minorități și desegregare;

2. Ramona Costache, consilier, Direcția generală minorități și desegregare;

3. Adina-Maria Dan, consilier, Direcția generală minorități și desegregare;

4. Mihaela Stanciu, consilier, Direcția generală minorități și desegregare;

5. Rodica Cristian, consilier, Direcția generală minorități și desegregare.

Art. 2. — Se aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Desegregare, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Secretarul de stat/Subsecretarul de stat din Ministerul Educației și Cercetării, Comisia Națională pentru Desegregare Școlară împreună cu Unitatea de Politici Publice „România Educată”, Direcția generală minorități și desegregare, Direcția generală echitate și performanță în învățământul preuniversitar, Direcția generală management, carieră didactică și rețea școlară în învățământul preuniversitar, Direcția generală învățământ universitar, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, Institutul de Științe ale Educației Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar,

inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — La data publicării prezentului ordin, Ordinul ministrului educației nr. 6.831/2023 privind aprobarea constituirii Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 26 ianuarie

2024, și Ordinul ministrului educației nr. 6.832/2023 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 26 ianuarie 2024, se abrogă.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Daniel-Ovidiu David

București, 4 iulie 2025.
Nr. 4.482.

ANEXĂ

REGULAMENT

de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Desegregare Școlară

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Comisia Națională pentru Desegregare Școlară, denumită în continuare *Comisia* sau *CNDS*, este un organism de specialitate, consultativ, fără personalitate juridică, înființat în coordonarea Ministerului Educației și Cercetării, denumit în continuare *MEC*.

Art. 2. — CNDS se constituie și își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentului regulament, aprobat în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, având ca atribuție principală coordonarea implementării Planului de acțiune pentru desegregare școlară și creșterea calității educaționale în unitățile de învățământ preuniversitar.

CAPITOLUL II

Atribuții

Art. 3. — CNDS are următoarele atribuții:

a) elaborează și coordonează implementarea Planului de acțiuni pentru desegregare școlară la nivelul inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București și al unităților de învățământ preuniversitar;

b) coordonează realizarea raportului anual privind segregarea școlară și calitatea serviciilor educaționale din România, în conformitate cu prevederile Planului de acțiune pentru desegregare școlară și creșterea calității educaționale în unitățile de învățământ preuniversitar din România; în exercitarea acestei atribuții, Comisia Națională pentru Desegregare Școlară poate face propuneri pentru îmbunătățirea sistemului de indicatori care sunt urmăriți anual prin Sistemul informatic integrat al învățământului din România (*SIIR*) și de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (*ARACIP*) pentru monitorizarea tuturor formelor de segregare școlară;

c) monitorizează, la nivel național, implementarea măsurilor pentru prevenirea și eliminarea tuturor formelor de segregare școlară, cu respectarea criteriilor enunțate în Metodologia pentru monitorizarea, evaluarea, identificarea, prevenirea și combaterea segregării școlare în învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 7.701/2024, în colaborare cu inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București, cu alte organisme aflate în subordinea Ministerului Educației și Cercetării și cu alți parteneri educaționali;

d) acordă asistență tehnică inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București și

Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională (*CJRAE*)/Centrului Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională (*CMBRAE*), comisiilor școlare pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității pentru îndeplinirea atribuțiilor privind prevenirea, monitorizarea, combaterea și sancționarea oricărei forme de segregare școlară, după caz;

e) stabilește calendarul de activități privind etapele monitorizării, graficul și tematica acesteia;

f) avizează, până la începutul fiecărui an școlar, planurile de desegregare elaborate de inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București, pe baza rapoartelor comisiilor școlare pentru prevenirea și combaterea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității;

g) creează și dezvoltă instrumente de colectare și centralizare a datelor privind segregarea școlară din învățământul preuniversitar, în vederea realizării de rapoarte, analize, studii tematiche;

h) identifică noi abordări, arii și niveluri de intervenție în domeniul segregării școlare, fundamentate pe date de cercetare, la nivel național și internațional.

Art. 4. — În exercitarea atribuțiilor sale, CNDS elaborează politici, strategii și/sau norme metodologice privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de segregare școlară, în urma diagnozei realizate la nivel național și pe baza datelor colectate pe care se fundamentează întocmirea raportului anual.

Art. 5. — La propunerea CNDS, Ministerul Educației și Cercetării încheie acorduri de colaborare cu entități recunoscute în domeniul combaterii și prevenirii segregării.

Art. 6. — CNDS colaborează cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării în domeniul monitorizării, prevenirii și eliminării oricăror forme de segregare școlară.

Art. 7. — CNDS colaborează cu casele corpului didactic în vederea derulării unor programe și tematici specifice de formare continuă privind desegregarea școlară, pentru personalul inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București și al unităților de învățământ preuniversitar, inclusiv profesori consilieri școlari și mediatori școlari, precum și tematici pentru programele de educație parentală sau pentru campaniile de informare și conștientizare a părinților/comunității etc., pe baza rezultatelor monitorizării segregării școlare la nivel județean.

CAPITOLUL III Organizarea CNDS

Art. 8. — (1) Comisia este formată din președinte, vicepreședinte, 15 membri titulari, la care se adaugă un număr egal de membri supleanți, reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării, mediului academic, federațiilor sindicale, organizațiilor neguvernamentale, reprezentanților elevilor, ai părinților, precum și ai altor instituții interesate.

(2) Componenta Comisiei se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării, după cum urmează:

— președinte — secretarul de stat/subsecretarul de stat pentru învățământul în limbile minorităților din cadrul Ministerului Educației și Cercetării;

— vicepreședinte — director general al Direcției generale minorități și desegregare;

— membri titulari și supleanți:

a) Ministerul Educației și Cercetării — 8 membri;
b) Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare — 2 membri;

c) Institutul de Științe ale Educației — 2 membri;

d) Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar — 2 membri;

e) organizațiile asociative ale elevilor — 2 membri;

f) organizațiile asociative ale părinților — 2 membri;

g) organizațiile neguvernamentale sau interguvernamentale (ONG-uri sau alte organizații care au ca mandat protejarea și promovarea drepturilor minorității rome, protejarea și promovarea drepturilor copiilor și elevilor cu dizabilități, protejarea și promovarea drepturilor copiilor și elevilor din familii dezavantajate/mediul rural) — 8 membri;

h) organizațiile sindicale reprezentative la nivel de ramură — 4 membri.

Art. 9. — Calitatea de membru al Comisiei se dobândește în baza numirii prin ordin al ministrului educației naționale pentru un mandat de 4 ani. Mandatul unui membru CNDS poate fi reînnoit la expirarea mandatului, fără a exista vreo limită în privința numărului de mandate exercitate, având în vedere natura tehnică a mandatului exercitat în cadrul CNDS. Calitatea de membru al Comisiei dă dreptul fiecărui membru la un vot.

Art. 10. — (1) Pierderea calității de membru în cadrul CNDS are loc în următoarele situații:

a) înregistrarea a 4 absențe nemotivate la ședințele CNDS;
b) săvârșirea unei/unor fapte care dăunează interesului și prestigiului instituției potrivit prevederilor legale în vigoare;

c) neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor ce îi revin în cadrul CNDS;

d) înlocuirea, în scris, de către autoritatea/structura care a desemnat persoana respectivă;

e) ca urmare a renunțării, în scris;

f) ca urmare a primirii unei sancțiuni disciplinare pe perioada exercitării calității de membru al CNDS;

g) ca urmare a condamnării pentru o faptă penală;

h) prin deces.

(2) Ministrul educației și cercetării emite ordinul prin care se constată pierderea, de drept sau prin revocare, a calității de membru în CNDS. Ordinul se comunică persoanei și, după caz, autorității/structurii care a desemnat-o.

Art. 11. — Membrii CNDS, în exercitarea mandatului lor, au următoarele obligații:

a) de a participa la ședințele de lucru și activitățile CNDS;

b) de a respecta normele etice și deontologice;

c) de a îndeplini sarcinile care le revin ca urmare a calității deținute.

Art. 12. — În cazul în care unul dintre membrii Comisiei pierde această calitate, în locul acestuia va fi numit prin ordin al ministrului educației și cercetării un nou membru, potrivit aceleiași proceduri prin care a fost desemnat anterior.

CAPITOLUL IV Structurile CNDS

SECȚIUNEA 1

Componenta

Art. 13. — CNDS este format din două structuri:

a) secretariatul tehnic;

b) subcomisiile tematice.

SECȚIUNEA a 2-a

Secretariatul tehnic

Art. 14. — În activitatea sa, CNDS este sprijinită de secretariatul tehnic, asigurat de către Serviciul desegregare din cadrul Direcției generale minorități și desegregare.

Art. 15. — Secretariatul tehnic este responsabil cu convocarea membrilor CNDS, pregătirea din punct de vedere logistic a ședințelor CNDS și a ședințelor subcomisiilor tematice, înregistrarea și arhivarea documentelor acestora.

SECȚIUNEA a 3-a

Subcomisiile tematice

Art. 16. — În subordinea CNDS pot funcționa subcomisii tematice, constituite, de regulă, pentru fiecare criteriu de segregare școlară, în coordonarea membrilor CNDS cu competențe recunoscute în problematica specifică pentru care a fost înființată subcomisia.

Art. 17. — Președintele CNDS poate înființa una sau mai multe subcomisii tematice, formate din 3-5 membri, în funcție de complexitatea problemei identificate, la propunerea membrilor CNDS.

Art. 18. — Membrii subcomisiilor tematice pot fi selectați din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, al autorităților și instituțiilor publice, organizațiilor aparținând minorităților naționale, cu care CNDS are obligația de a colabora, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Art. 19. — Membrii subcomisiilor vor fi convocați, de către coordonatorul subcomisiei, ori de câte ori este nevoie. Membrii subcomisiilor tematice sunt aleși pe baza unor criterii stabilite de către CNDS.

Art. 20. — Documentele elaborate la nivelul subcomisiilor tematice vor fi analizate și supuse validării în plenul CNDS.

SECȚIUNEA a 4-a

Președintele

Art. 21. — Președintele CNDS este secretarul de stat/subsecretarul de stat pentru învățământul în limbile minorităților naționale din cadrul Ministerului Educației și Cercetării și îndeplinește următoarele atribuții:

a) convoacă și conduce ședințele CNDS;

b) stabilește ordinea de zi a ședințelor de lucru ale CNDS; ordinea de zi poate fi suplimentată la propunerea membrilor Comisiei;

c) poate invita, motivat, la lucrările plenului Comisiei și alți experți externi;

d) reprezintă CNDS în relația cu ministrul educației și cercetării cu terți;

e) are drept de vot, la fel ca orice membru al CNDS;

f) coordonează secretariatul tehnic și stabilește înființarea subcomisiilor tematice.

Art. 22. — Recomandările formulate de către subcomisiile tematice sau de către experții externi invitați sunt analizate și, după caz, adoptate în plenul CNDS.

Art. 23. — În situația în care, din motive întemeiate, președintele nu poate participa la lucrările CNDS, atribuțiile sale vor fi preluate de drept de către vicepreședinte, până la reluarea activității.

CAPITOLUL V

Funcționarea CNDS

Art. 24. — În activitatea sa, CNDS formulează recomandări de politică educațională, pe care le propune spre adoptare ministrului educației și cercetării, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

Art. 25. — Cvorumul ședințelor CNDS se asigură cu prezența celor 17 membri ai comisiei.

Art. 26. — Hotărârile CNDS se adoptă prin vot deschis, cu 2/3 din numărul membrilor. Hotărârile CNDS pot fi contestate pe calea contenciosului administrativ, conform legii.

Art. 27. — Comisia și subcomisiile tematice lucrează în ședințe ordinare și extraordinare. Plenul CNDS se întrunește în ședințe ordinare, câte o ședință în fiecare trimestru. În situații excepționale, președintele CNDS poate convoca, în ședință extraordinară, plenul Comisiei sau al subcomisiilor tematice.

Art. 28. — Convocarea membrilor CNDS, precum și a experților externi, cu statut de invitați, la ședințele CNDS/subcomisiilor tematice se face de către secretariatul tehnic al CNDS, la solicitarea președintelui, cu 72 de ore înainte.

Art. 29. — Odată cu convocarea membrilor CNDS se vor comunica următoarele: ordinea de zi a ședinței, procesul-verbal al ședinței anterioare, precum și orice material relevant pentru ședința pentru care a fost făcută convocarea.

Art. 30. — (1) Ședințele CNDS se pot desfășura fizic, la sediul Ministerului Educației și Cercetării, hibrid sau online, prin mijloace electronice de comunicare, în sistem de videoconferință.

(2) Președintele CNDS hotărăște modalitatea de desfășurare a ședințelor, precum și aspectele referitoare la semnarea procesului-verbal de ședință organizate online sau hibrid.

Art. 31. — Experții externi invitați la ședințele CNDS sau ale subcomisiilor tematice nu au drept de vot în cadrul ședințelor.

Art. 32. — (1) Documentele CNDS sunt:

- a) graficul și tematica ședințelor CNDS;
- b) convocatoarele și dovezi ale convocării prin mijloace electronice;
- c) registrul de procese-verbale și, după caz, procesele-verbale semnate electronic ale CNDS;
- d) anexele proceselor-verbale (rapoarte, programe, informări, tabele, liste, solicitări, memorii, sesizări etc.);
- e) registrul de evidență a hotărârilor CNDS.

(2) În procesele-verbale ale ședințelor CNDS, secretariatul tehnic consemnează:

- a) prezența nominală a membrilor CNDS la ședințe;
- b) ordinea de zi a ședințelor prezentată de către președinte, respectiv hotărârea de aprobare a ordinii de zi de către membrii CNDS;

Art. 33. — (1) Intervențiile membrilor și invitaților din timpul ședințelor, numele și semnăturile olografe sau, după caz, digitale ale participanților sunt consemnate la sfârșitul procesului-verbal al fiecărei ședințe. Președintele CNDS semnează, la final, pentru certificarea consemnărilor din procesul-verbal.

(2) Secretariatul tehnic este responsabil cu păstrarea și arhivarea tuturor documentelor CNDS, în conformitate cu legislația în vigoare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 34. — Prezentul regulament se completează, de drept, cu actele normative în vigoare.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

